

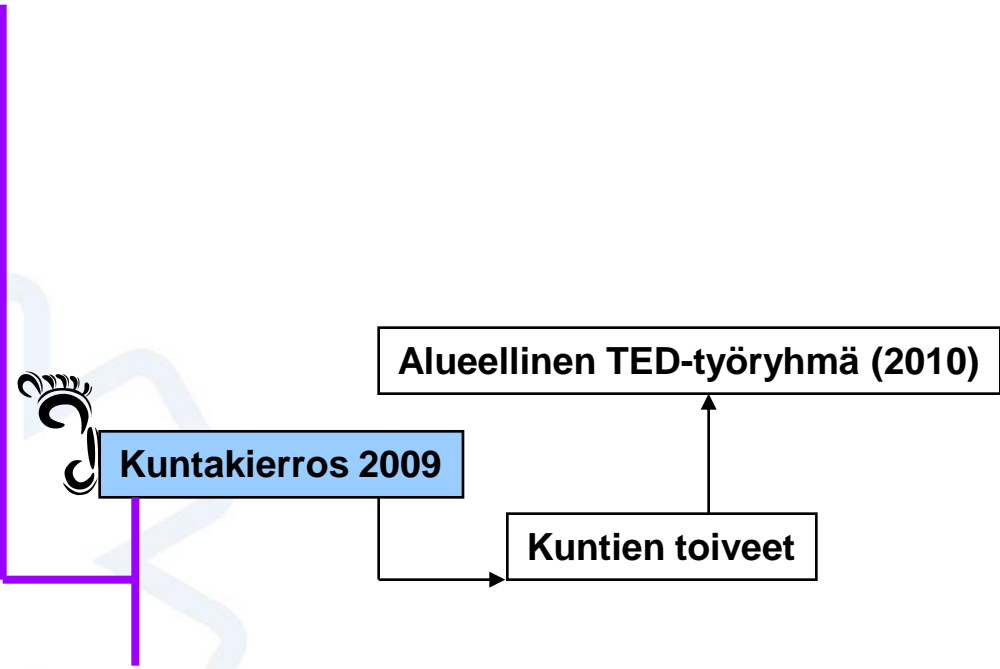

*Elämän
tähdien*

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

2009 - 2013

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

2009

Alueellinen TED-koordinaatio

KUNTAKIERROKSELLA v. 2009 ESITETTYJÄ TOIVEITA ALUEELLISELLE TERVEYDEN EDISTÄMISELLE

- Hyvät käytännöt tunnetuksi
- Päätöksenteon tueksi tilastotietoja terveyden edistämisen vaikuttavuudesta ja tuottavuudesta
- Yhteiset indikaattorit, jotka helppo saada
- Alueellista yhteistyötä, hyvä konkreettinen alueellinen ohjelma, yhteiset tavoitteet ja näiden seuranta
- Kunnassa terveyden edistäminen on kaikkien hallintokuntien asia
- Tiedotusta, koulutusta, säännöllistä yhteydenpitoa kuntiin
- Huomioidaan myös kunnissa toimivat yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat

Elintapaohjaus: ravitsemus ja liikunta

Alueellinen ravitsemussuunnitelma
2010 – 2011/ Alueellinen ravitsemustr

Alueellinen terveystuokuntasuunnitelma 2012 -

Alueellinen TED-työryhmä (2010)

Kuntakierros 2009

Kuntien toiveet

Terveyden
edistämisen
neuvottelukunta

2009

Alueellinen
TED-koordinaatio

Tavoite: terveyserojen kaventaminen

Suomen väestössä monien eri sairauksien riskiä voidaan alentaa korkeasti koulutetun väestön riskitasolle - > 20 - 40 prosentti aleneminen nykyisestä sairastavuudesta

Kustannusvaikuttavia keinoja

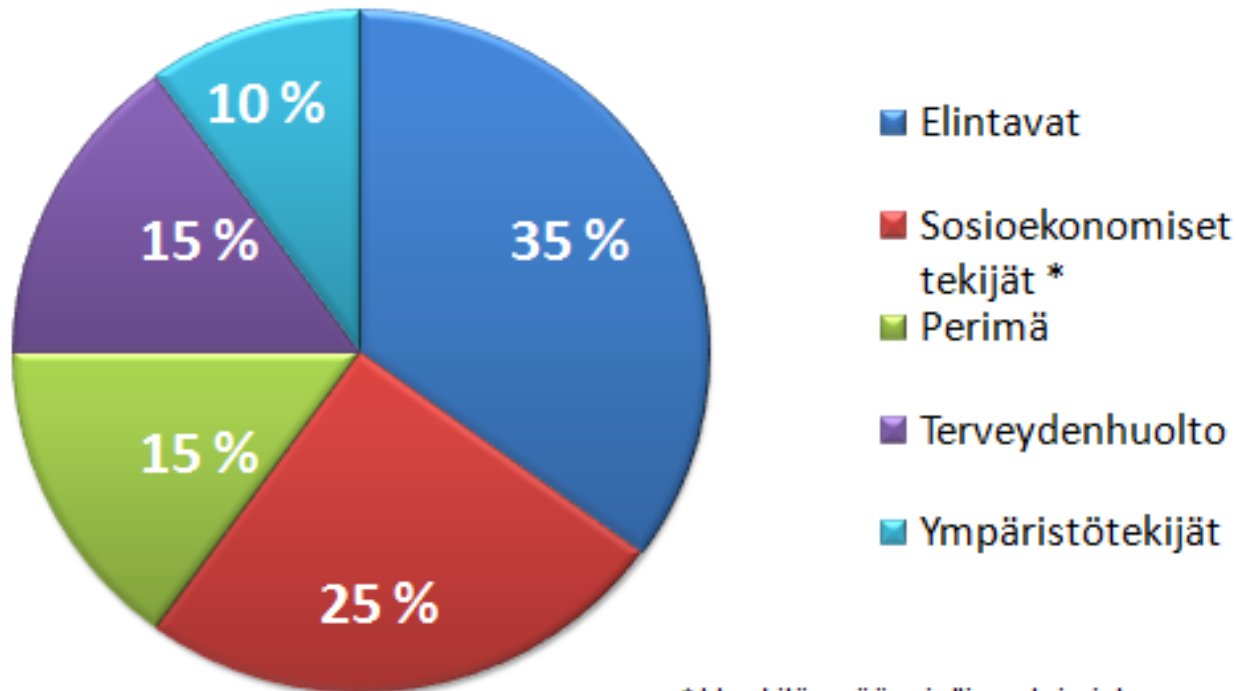
- liikunnan lisääminen
- terveellisen ravitsemuksen edistäminen
- painonhallintaneuvonnan lisääminen
- tupakoimattomuuden edistäminen
- alkoholin käytön hillitseminen
- osteoporoosin ja kaatumisten aiheuttamien murtumien ehkäiseminen

STM julkaisuja 2008:1

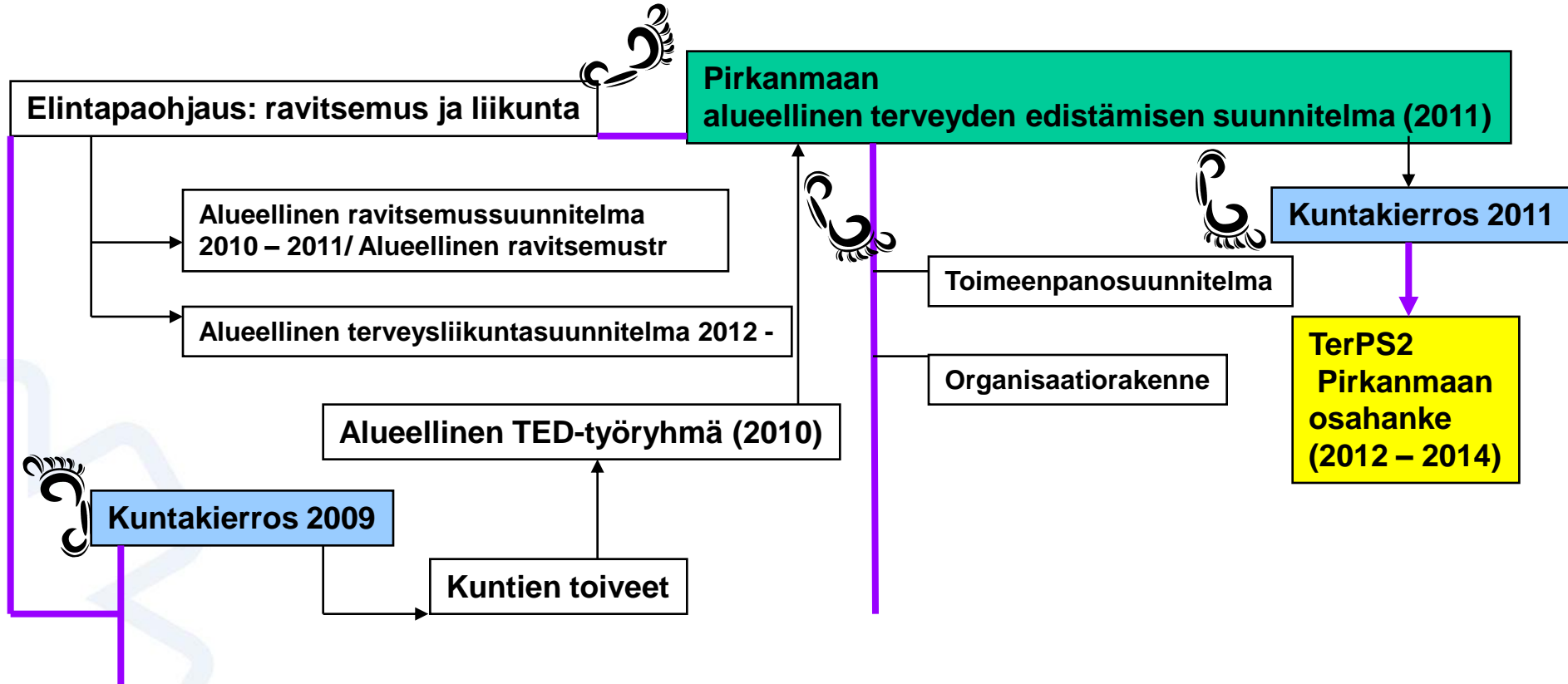
Elämän
tähden

Terveyteen vaikuttavia tekijöitä

* Henkilön pääasiallinen toiminta, ammatti, ammattiasema sekä toimiala → Henkilön asema yhteiskunnan rakenteellis-toiminnallisissa järjestelmissä. ([Tilastokeskus](#))

(World Health Organization = Maailman terveysjärjestö)

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

2009

Alueellinen TED-koordinaatio

TERPS2-HANKEKOKONAISUUDEN PÄÄMÄÄRÄ:

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistyminen

PÄÄTAVOITE:

Maamme kunnissa, palvelualueilla ja maakunnissa vallitsee hyvinvointijohtamisen kulttuuri, joka perustuu aktiivisesti toimiviin hyvinvointirakenteisiin

OSATAVOITE 1:

Osahankealueiden luottamushenkilöillä, johtavilla viranhaltijoilla ja hyvinvointikoordinaattoreilla (tmv.) on riittävä hyvinvointijohtamisen osaaminen sekä aktiivisesti toimiva tukiverkosto.

OSATAVOITE 2:

Yli puolessa maamme kunnista käytetään poikkihallinnollisesti sähköistä hyvinvointikertomusta (eHVK) osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua. eHVK on käyttäjäystävällinen ja vastaa keskeisimpien käyttäjäryhmien tarpeisiin.

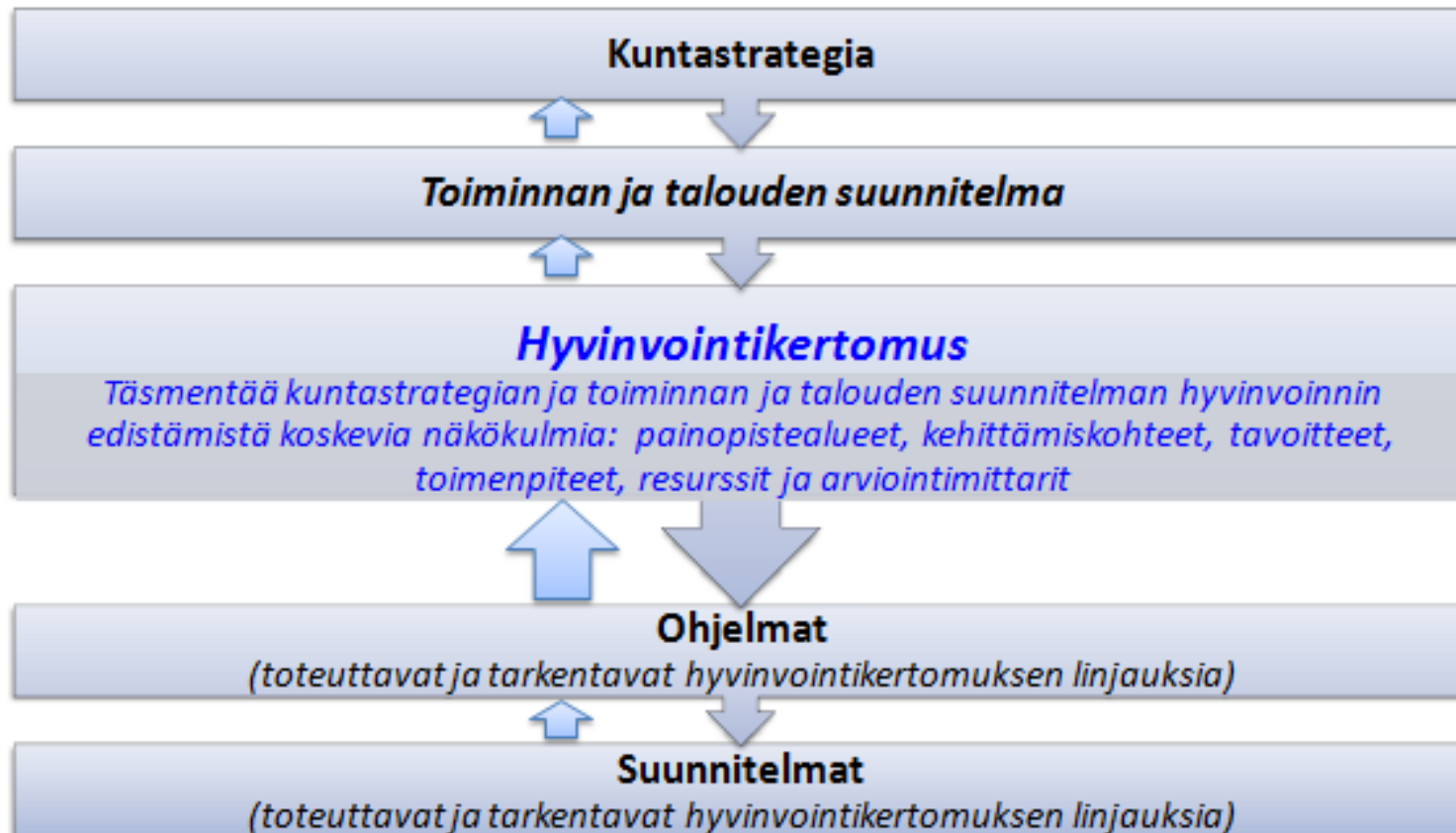
OSATAVOITE 3:

Strategisen tason hyvinvointilinjaukset konkretisoituvat kuntien palvelurakenteiden toiminnassa kaikilla toimialoilla.

OSATAVOITE 4:

TerPS2:n koordinaatiohankkeen, osahankkeiden ja sidosryhmien välinen yhteistyö on tukenut hyvinvointijohtamisen ja -rakenteiden kehittämistä kunnissa, palvelualueilla, maakunnissa ja kansallisesti.

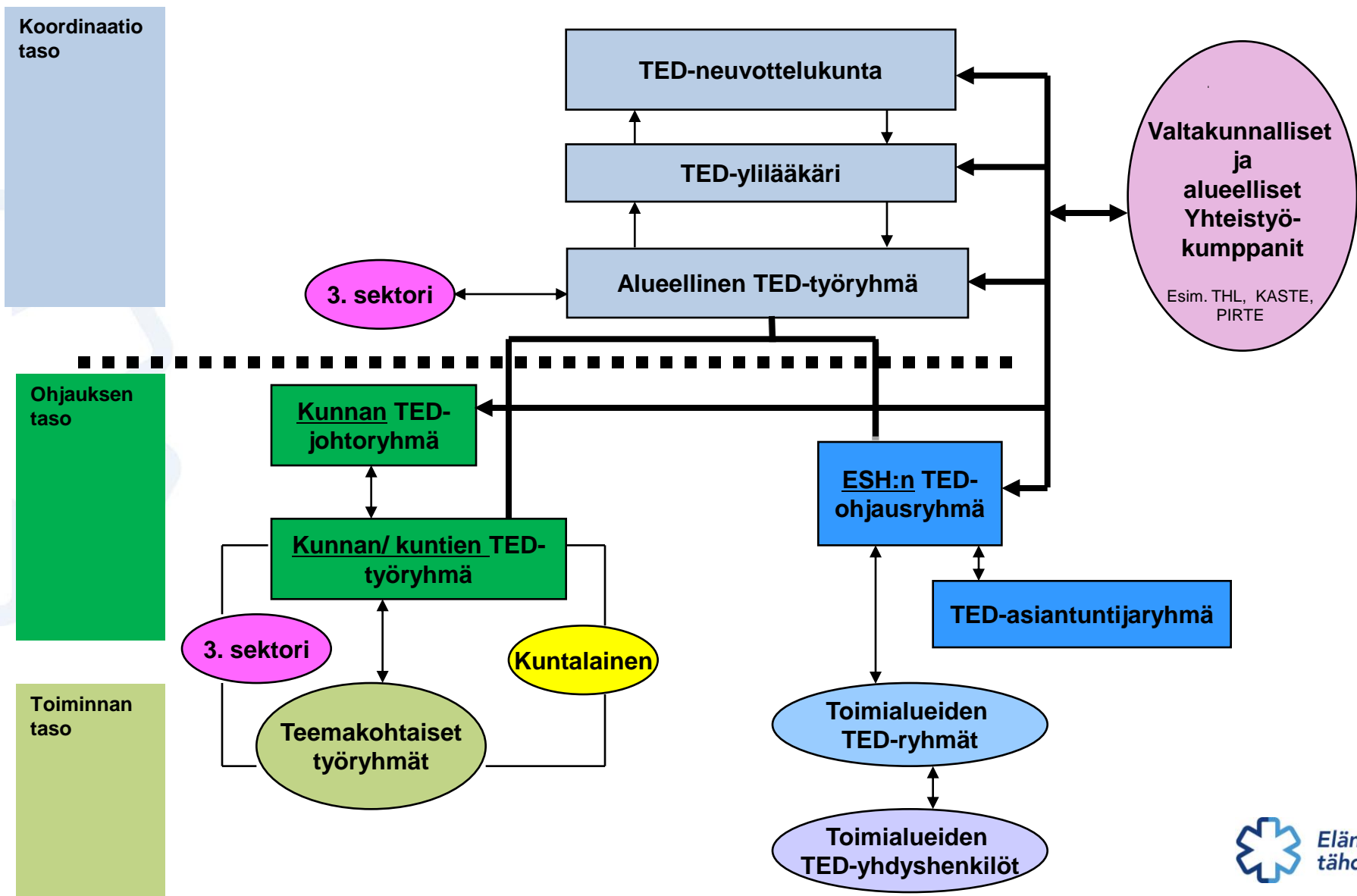
Hyvinvointikertomus osana kunnan omia ohjausvälineitä

68

(Pauni 2008; Pauni 2012; Paunin henkilökohtainen tiedonanto 2013; Kursivoidut tekstit ovat TerPS2-hankkeen lisäyksiä.)

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation organisaatio

Toimeenpanosuunnitelma 1.

1. Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen toimeenpano
 - 1.1 Terveyden edistämisen toiminnallisen kokonaisuuden toteutuminen potilaan näkökulmasta
 - 1.2 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta koordinaatitasolla
 - 1.3 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta ohjauksen tasolla
 - 1.4 Alueellisen hyvinvointikertomuksen laatimistyö
 - 1.5 Asiantuntija- ja koulutustuki kunnille
 - 1.6 Tuetaan osaltaan kansallisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien ja terveyseroja kaventavien ohjelmien toimeenpanoa Pirkanmaalla
 - 1.7 Osallistutaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien alueellisten mallien rakentamiseen ja toimeenpanoon
 - 1.8 Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulman huomioon ottaminen kaikessa alueellisessa suunnittelussa
2. Kunnat
3. Perusterveydenhuolto
4. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Toimeenpanosuunnitelma

2.

1. Alueellinen koordinaatio

2. Kunnat

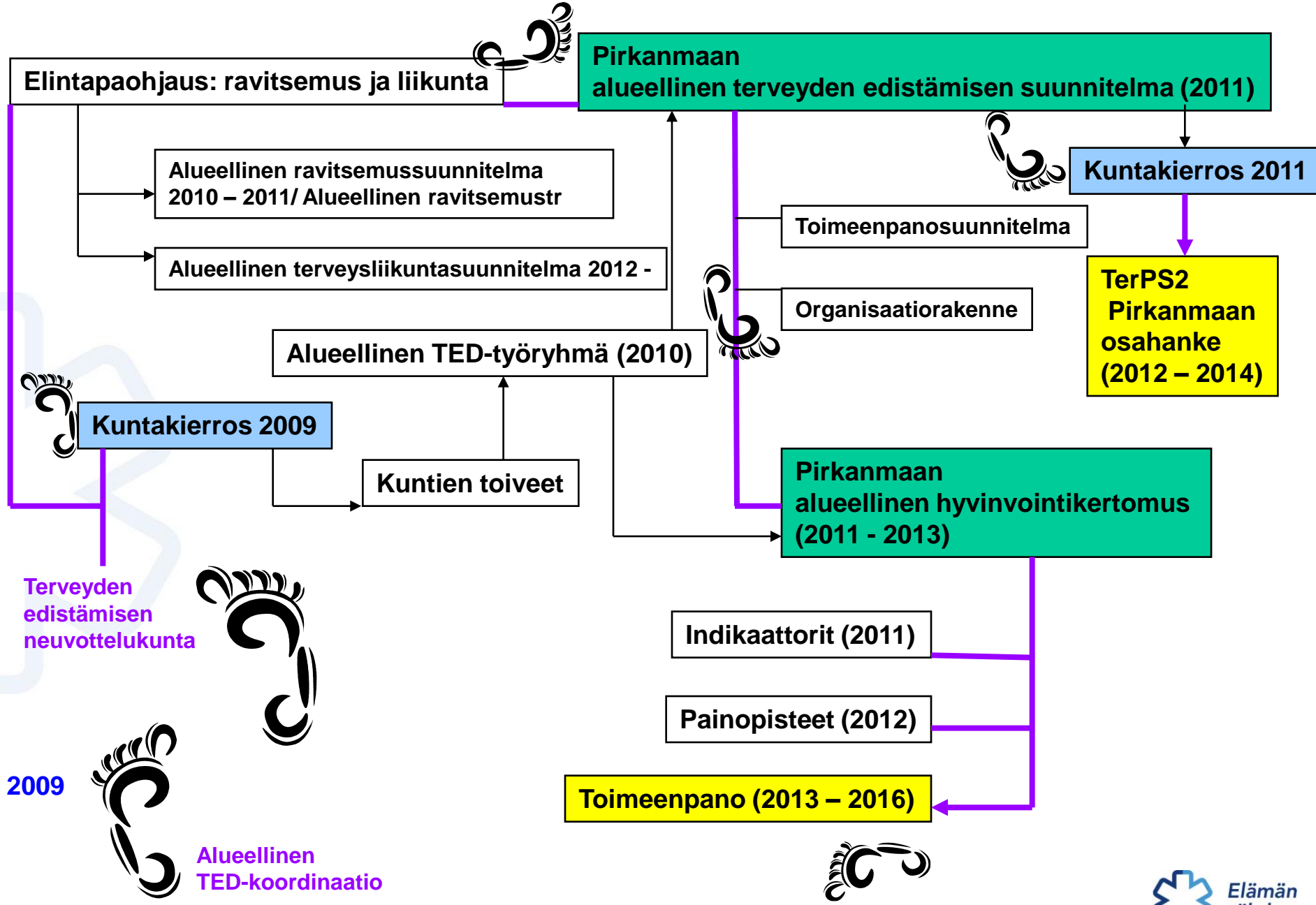
- 2.1 Terveyden edistämisen vastuutahojen määrittely
- 2.2 Hyvinvointikertomustyön käynnistäminen
- 2.3 Alueellisen ravitsemussuunnitelman käsittely ja toimenpiteistä päättäminen
- 2.4 Terveysliikunnan mahdollisuuksien lisääminen
- 2.5 Perustetaan teemakohtaisia moniammatillisia työryhmiä
- 2.6 Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten ennakoarviointimenettelyn käyttöönotto
- 2.7 Yhteistyö järjestöjen, kuntalaisten ja kolmannen sektorin kanssa
- 2.8 Hyvien käytäntöjen etsiminen
- 2.9 Henkilöstön menetelmäosaamisen lisääminen

3. Perusterveydenhuolto

- 3.1 Käytännön terveyden edistämistyö
- 3.2 Alueellisten hoitoketjujen käyttöönotto
- 3.3 Alueellisessa ravitsemussuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden käynnistäminen
- 3.4 Terveyttä edistävä liikunta mukaan potilaan ohjaukseen
- 3.5 Potilaan omahoidon tukeminen
- 3.6 Systemaattiset kirjaamiskäytännöt
- 3.7 Henkilökunnan menetelmäosaamisen lisääminen

4. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

- 4.1 Elämäntapasairauksien ehkäisyhankkeen mallien systemaattinen käyttöönotto
- 4.2 STES-verkoston standardien systemaattinen käyttöönotto
- 4.3 Alueellisessa ravitsemussuunnitelmassa esitettyjen keinojen system. käyttöönotto
- 4.4 Terveyden edistämisen ohjausryhmä ja – koordinaattori erikoissairaanhoidon
- 4.5 Henkilökunnan menetelmäosaamisen tukeminen sekä potilaiden omahoidon tukeminen

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

2009

Alueellinen TED-koordinaatio

Indikaattoreiden näkökulmat

1. Väestö ja palvelurakenne, yleiset
2. Lapset ja nuoret
3. Työikäiset
4. Ikäihmiset
5. Muut hyvinvointitiedot

1. Aluekehitys
2. Hyvinvoinnin resurssit
3. Yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma
4. Terveys, terveyskäyttäytyminen
5. Palvelujärjestelmän toimivuus ja kehittämistarpeet
6. Turvallisuus

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus

1. Tausta ja tarkoitus
2. Alueellisen tason toimenpiteet
3. Strategiat, ohjelmat, tavoitteet
4. Väestön hyvinvoinnin ja palvelujen kuvaus
(=indikaattorit, tunnusluvut)
5. Yhteenveto Pirkanmaan alueellisesta
hyvinvoinnista ja palvelujärjestelmästä
6. Johtopäätökset yhteenvedosta ja konkreettiset
toimenpidenostot
7. Hyvinvointikertomuksen hyväksyminen

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation painopisteet 2013 – 2016

1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten kansantautien esiintyvyyteen

- Alueellisten ravitsemus- ja terveystiliikuntasuunnitelmien laatiminen ja toimeenpano
- Ravitsemusosaamisen lisääminen kaikille perustyötä tekeville
- Elintapaohjauksen tehostaminen
- Alkoholihaittojen vähentäminen

2. Yhteisöllisyys, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus

- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen turvallisuuden suunnittelussa

3. Viestintä

- Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia väestöryhmiä kiinnostavaksi tuotteeksi
- Luotettava ja systemaattinen viestintä ravitsemukseen liittyvistä aiheista
- Sisällytetään kaikilla tasoilla johtamiseen ravitsemus ja liikunta osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä

4. Hyvinvointityön rakenteiden vahvistaminen

- Kuntien hyvinvointikertomustyön tukeminen, sähköisen hyvinvointikertomustyökalun käyttöönotto
- EVA-menettelyn systemaattinen käyttöönotto
- Valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet tukemaan Pirkanmaan väestön terveyttä ja hyvinvointia
- Asiakkaan kannalta organisaatorajat ylittävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuus

1. TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN TAIKENTÄHÄLLÄ SURETKI				
	Toimintavuosi			
	v. 2013	v. 2014	v. 2015	v. 2016
3	Toimintavuosi			
4	Tavoitteet			
5	Ohjeellisten vuorokaus- ja lounaskokouksien osallistuminen		4	
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22	Keskustelu- ja ohjeistamis- käsikirjoitusten tekeminen		1	2
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35	Kieliprosjektin toteuttaminen			4
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49	Ohjeistusten tekeminen	2	1	1
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64	2. Yhteisöllisyyden lisääminen, syrjäytyneiden tukeminen ja sisäisen turvallisuuden			
65	Toimintavuosi			
66	Tavoitteet			
67	Terveystieteiden ja lääketieteiden osastojen osittain toteutuneiden toimintatapa	2	4	1
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82	3. VIESTINTÄ			
83	Toimintavuosi			
84	Tavoitteet			
85	Terveystieteiden ja lääketieteiden osastojen osittain toteutuneiden toimintatapa	1	1	
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				
101				
102				
103				
104				
105				
106				
107				
108				
109				
110				
111				
112				
113				
114				
115				
116				
117				
118				
119				
120				
121				
122				
123				
124				
125				
126				
127				
128				
129				
130				
131				
132				
133				
134				
135				
136				
137				
138				
139				
140				
141				
142				
143				
144				
145				
146				
147				
148				
149				
150				
151				
152				
153				
154				
155				
156				
157				
158				
159				
160				
161				
162				
163				
164				
165				
166				
167				
168				
169				
170				
171				
172				
173				
174				
175				
176				
177				
178				
179				
180				
181				
182				
183				
184				
185				
186				
187				
188				
189				
190				
191				
192				
193				
194				
195				
196				
197				
198				
199				
200				
201				
202				
203				
204				
205				
206				
207				
208				
209				
210				
211				
212				
213				
214				
215				
216				
217				
218				
219				
220				
221				
222				
223				
224				
225				
226				
227				
228				
229				
230				
231				
232				
233				
234				
235				
236				
237				
238				
239				
240				
241				
242				
243				
244				
245				
246				
247				
248				
249				
250				
251				
252				
253				
254				
255				
256				
257				
258				
259				
260				
261				
262				
263				
264				
265				
266				
267				
268				
269				
270				
271				
272				
273				
274				
275				
276				
277				
278				
279				
280				
281				
282				
283				
284				
285				
286				
287				
288				
289				
290				
291				
292				
293				
294				
295				
296				
297				
298				
299				
300				
301				
302				
303				
304				
305				
306				
307				
308				
309				
310				
311				
312				
313				
314				
315				
316				
317				
318				
319				
320				
321				
322				
323				
324				
325				
326				
327				
328				
329				
330				
331				
332				
333				
334				
335				
336				
337				
338				
339				
340				